

[Justitsministeren.]

bestemmelser, og § 11 regulerer endelig Erstatningsansvaret.

Der har i det høje Folketing i alt væsentligt været Enighed om Lovforslaget, dog at der paa visse Punkter fra Partiet Venstre har været stillet nogle Ændringsforslag. Disse Ændringsforslag tog dels Sigte paa at gøre nogle Paragraffer klarere, hvad jeg dog ikke kunde indrømme, at de blev ved disse Ændringer, dels tilstræbtes en vis Udvidelse af Ministrenes Ansvar. Jeg tror dog, at som Forholdene har udviklet sig, vilde det være betænkeligt at gaa videre med en Ministeransvarlighedslov, end Flertallet i Folketinget — de tre andre store Partier, og vist for øvrigt ogsaa de øvrige Partier, bortset fra Venstre og Bondepartiet — har ment at kunne gaa.

Jeg tror, man er naaet til en Ordning, som dels bygger paa det gamle Grundlag, dels tager fornødent Hensyn til Forholdenes Forandring i Mellemtiden, og jeg tillader mig derfor at anbefale Lovforslaget til det høje Tings hurtige og velvillige Behandling.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den følgende Sag var:

Første Behandling af Forslag til Lov om ændret Affattelse af forskellige Bestemmelser i Borgerlig Straffelov Nr. 126 af 15. April 1930 med flere Love. (Rettighedsfortabelse som Følge af Lovovertrædelser).

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1377).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Justitsministeren (Steincke): Dette meget omfattende og i og for sig meget vigtige Lovforslag om Rettighedsfortabelse som Følge af Lovovertrædelser er med to Ændringer vedtaget enstemmigt i det høje Folketing.

Straffelovens § 78 foreskriver, at Frakendelse af de borgerlige Rettigheder skal ske og kun kan ske, naar domfældte har gjort sig skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling. Det, man tilsigtede ved Straffeloven af 1930, var i og

for sig kun en teknisk Forbedring af de hidtil gældende Regler om Rettighedsfortabelse som Følge af Straf for vanærende Handling. Man vilde fjerne den Usikkerhed og Uensartethed, der var en Følge af, at man ikke af selve Dommens Indhold kunde se, om Handlingen skulde betragtes som vanærende i den offentlige Mening; Skønnet herover var overladt til den Myndighed, under hvilken Spørgsmaalet om Udøvelsen af den Rettighed, det drejede sig om, var henlagt.

Det er i og for sig ikke et kun 6 Aar gammelt Retsinstitut, der er Tale om at ændre, det drejer sig om en Udvikling, som ligger langt tilbage i Tiden. Naar man har ønsket at forlade denne Ordning med den almindelige Fortabelse af Æren, skyldes det flere Grunde. For det første den, at Straffeloven ikke paa dette Omraade har haft den tilsigtede Virkning, men tværtimod har medført, at Ulemperne ved den gældende Ordning er traadt stærkere frem. Naturligvis har det skabt større Klarhed, at Domstolene skulde frakende de borgerlige Rettigheder i de givne Tilfælde for et vist Tidsrum, og at dette bringes til Offentlighedens Kundskab. Men omvendt har det sidste betydet, at det for adskillige Lovovertrædere var næsten umuligt, selv om de ikke før havde været i Konflikt med Loven, naar de var blevet frakendt de borgerlige Rettigheder og det var bragt ud til Offentlighedens Kendskab, at komme i Gang igen efter Straffens Udstaaelse.

Efterhaanden er det blevet saadan, at den ene Lov efter den anden, navnlig efter 1930, har medført Retsvirkninger langt ud over, hvad man oprindeligt havde tænkt sig. Jeg anførte saaledes i det høje Folketing, at der i Øjeblikket gælder principielt de samme Vandelsbetingelser for Udøvelsen af næsten alle mulige Funktioner, f. Eks. for Valgret til Rigsdagen, Næringsvirksomhed som handlende eller Haandværker, Nydelse af Invalide- og Aldersrente, Apotekervirksomhed og Virksomhed som Dykker. Det turde dog ikke paa Forhaand været givet, at Retsvirkningerne burde være de samme i alle disse Tilfælde. Man er derfor gaaet over til helt at afskaffe Begrebet den vanærende Handling og den almindelige Frakendelse af de borgerlige Rettigheder. Disse to Begreber forsvinder fremtidig, dermed ogsaa An søgningerne om Æresoprejsning, der har voldt megen Besvær og Fortræd; det gælder ikke alene Administrationen, det gælder fremfor alt dem, det drejede sig om, og som ofte fik deres tidligere Forhold